

Morfologie I (CJA006) – zápočtový test A (3. 1. 2008)
odpovědi

1. Označte dvojici s homonymními afixy. (1)

- a) sousedem, pánem
- b) jetel, ukazatel
- c) loukou, čtou: /ou/ ↔ [INS,Sg], /ou/ ↔ [3Pl]

2. Které z uvedených slov zahrnuje ve své struktuře *téma*? (1)

- a) chov
- b) chovatel: chov-a-tel
- c) výchovný

3a. Který soubor tvoří perfekтива? (3)

- a) rozhádat se, kleknout, umínit si, rozhrábnout, vyklestit
- b) škytnout, odvrhovat, vykácet, odmávnout, zahušťovat, kupovat
- c) zpívat, snášet, zapisovat, vyklápět, zajišťovat, odtrhávat

3b. Uved'te dva testy pro odlišení perfektiv a imperfektiv.

- 1. jen imperfektiva tvoří analytické futurum, tj. budu/budeš, ... + impf. infinitiv
- 2. jen imperfektiva jsou spojitelná s fázovými slovesy (začít, přestat, ...)

4. Který typ pádového synkretismu se objevuje u všech paradigmata složené adjektivní deklinace? (1)

- a) instrumentál sg. a lokál pl.
- b) genitiv pl. a lokál pl.: mlad-ých, jarn-ích
- c) nominativ pl. a akuzativ pl.

5a. Uved'te příklad sufixu, jehož alomorfy se liší alternací dentála ~ palatála. (2)

např. ost/ost' (hloup-ost, hloup-ost'-i), t/t'i (hrá-t, hrá-ti), at/at' (hlav-at-ý, hlav-at'-í), an/aň (skok-an, skok-aň-i), in/iň (Jan-in, Jan-iň-ě), n/ň (mast-n-ot-a, mast-ň-ě) aj.

5b. Napište jeho lexikální reprezentaci, tj. hloubková fonologická forma (dentála? palatála?) + gramatické rysy.

hloubková struktura: dentála

6. Vysvětlete pojem *supletivismus*. Uved'te příklad. (2)

vztah mezi dvěma formami jednoho kořene, které nelze odvodit fonologickými pravidly, supletivní kořeny jsou např. /dobr/ a /lep/

7. Označte slovo, které má strukturu [kořen]sufix]sufix]sufix]. (2)

- a) opalovat
- b) zvonečky: zvon-eč-k-y
- c) barevný

Morfologie I (CJA006) – zápočtový test B (3. 1. 2008)
odpovědi

1a. Označte dvojici s homonymními afixy. (1)

- a) sedat, sedativum
- b) běhají, nábřeží: /i/ ↔ [3PI], /i/ ↔ [N, Neu]
- c) běhal, sedal

2. Které z uvedených slov zahrnuje ve své struktuře *téma*? (1)

- a) volič: vol-i-č
- b) volební
- c) volba

3a. Který typ pádového synkretismu se objevuje u všech jmenných paradigmat s výjimkou životných maskulin? (3)

- a) instrumentál sg. a akuzativ sg.
- b) genitiv pl. a nominativ sg.
- c) nominativ pl. a akuzativ pl.

3b. Jaký typ synkretismu je naopak pro životná maskulina typický?

gen. sg. a ak. sg. (tzv. genitiv-akuzativ)

(dat. sg. a loc. sg. je taky pravda, ale není typický pro životná maskulina, platí pro všechny rody)

4. Uveďte příklad sekundárního imperfektiva. (1)

např. dosluhovat, přejímat, vyprošťovat aj.

5a. Uveďte příklad sufixu, jehož alomorfy se liší alternací dentála ~ palatála. (2)

např. ost/ost' (hloup-ost, hloup-ost'-i), t/t' i (hrá-t, hrá-ti), at/at' (hlav-at-ý, hlav-at'-í), an/aň (skok-an, skok-aň-i), in/iň (Jan-in, Jan-iň-ě), n/ň (mast-n-ot-a, mast-ň-ě) aj.

5b. Napište jeho lexikální reprezentaci, tj. hloubková fonologická forma (dentála? palatála?) + gramatické rysy.

hloubková struktura: dentála

6. Vysvětlete pojem *kompozitum*. Uveďte příklad. (2)

kompozitum = složené slovo, tj. slovo, které obsahuje více než jeden kořene, např. horolezec, modrozelenožlutý, ...

7. Označte slovo, které má strukturu [[[kořen]sufix]sufix]. (2)

- a) zubaři: zub-ař-i
- b) holiči
- c) výmalba